

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2025. gada 24. oktobrī

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Jānis Neimanis, tiesneši Mārtiņš Mits un Juris Juriss, kolēģijas sēdē izskatījusi [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 178/2025),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:
 - 1.1. atzīt Administratīvā procesa likuma 315. panta trešo daļu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. un 100. pantam;
 - 1.2. atcelt apstrīdēto normu un nodrošināt to, lai rajona tiesas lēmums atteikt ierosināt sūdzības lietu sakarā ar pieteikumā norādītiem jaunatklātiem apstākļiem būtu pārsūdzams augstākas instances tiesā.
2. Apstrīdētā norma noteic, ka administratīvā akta vai tiesas nolēmuma izpildes ietvaros pieņemtie tiesas lēmumi, izņemot likumā noteiktos gadījumus, nav pārsūdzami.
3. Saskaņā ar Satversmes 85. pantu Satversmes tiesa savas kompetences ietvaros izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei, kā arī citas ar likumu tās kompetencē nodotās lietas. Satversmes tiesas likuma 16. pantā ir izsmēļoši uzskaitītas Satversmes tiesā izskatāmās lietas.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Pieteikumā ir apstrīdēta likuma normas atbilstība

Satversmei. Līdz ar to šā lēmuma 1.1. apakšpunktā minētais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

Savukārt šā lēmuma 1.2. apakšpunktā norādītais prasījums atcelt apstrīdēto normu un nodrošināt to, lai rajona tiesas lēmums atteikt ierosināt sūdzības lietu sakarā ar pieteikumā norādītiem jaunatklātiem apstākļiem būtu pārsūdzams augstākas instances tiesai ir saistīts ar 1.1. apakšpunktā ietverto prasījumu un pēc būtības nevar tikt vērtēts atrauti no tā.

4. Personai, iesniedzot konstitucionālo sūdzību, jāievēro Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

No pieteikumam pievienotajiem dokumentiem un Tiesu informācijas sistēmas izriet, ka rajona tiesā pēc Pieteikuma iesniedzēja pieteikuma atbilstoši Administratīvā procesa likuma 358. panta piektajai daļai tika ierosināta sūdzības lieta. Ar rajona tiesas lēmumu Pieteikuma iesniedzēja sūdzība tika noraidīta. Pieteikuma iesniedzējs vēršās rajona tiesā ar pieteikumu par sūdzības lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem, bet ar rajona tiesas lēmumu pieteikumu atteikts pieņemt. Minētajā lēmumā norādīts, ka Administratīvā procesa likums neparedz tiesības pārsūdzēt sūdzības lietā pieņemtu lēmumu, tādējādi arī lēmums par atteikšanos pieņemt izskatīšanai sūdzības lietas ietvaros iesniegtu pieteikumu par jaunatklātiem apstākļiem nav pārsūdzams.

Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka apstrīdētā norma liedz sūdzības lietas ietvaros augstākas instances tiesai pārsūdzēt rajona tiesas atteikumu pieņemt pieteikumu par sūdzības lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem. Tādējādi tiek aizskartas viņam Satversmes 92. ietvertās pamattiesības un apstrīdētā norma neatbilstot arī Satversmes 100. pantam.

Vienlaikus no pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka rajona tiesas lēmums, ar kuru atteikts pieņemt Pieteikuma iesniedzēja pieteikumu par sūdzības lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem, pieņemts un stājies spēkā [datums].

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas pirmo teikumu konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās.

Satversmes tiesas likumā noteiktais konstitucionālās sūdzības iesniegšanas termiņš ir konstitucionālās sūdzības saturu veidojošs noteikums, kura neievērošana liedz pieeju Satversmes tiesai. Paredzot šo termiņu, likumdevējs ir prezumējis, ka gadījumā, ja apstrīdētā norma personai rada būtisku pamattiesību aizskārumu, tā

nekavējoties vēršies Satversmes tiesā. Jo ilgāk persona pacieš savu tiesību aizskārumu, jo mazāk tā ir ieinteresēta savu pamattiesību aizsargāšanā. Turklāt Satversmes tiesa ir atzinusi, ka minētais termiņš ir uzskatāms par samērīgu un pietiekami garu, lai persona varētu sagatavot un iesniegt konstitucionālo sūdzību (sk. *Satversmes tiesas 2021. gada 28. maija lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2020-52-01 16. un 16.1. punktu*).

Rajona tiesas lēmums par atteikšanos pieņemt Pieteikuma iesniedzēja pieteikumu par sūdzības lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem stājās spēkā [datums]. Savukārt pieteikums Satversmes tiesā iesniegts 2025. gada 26. septembrī. Tādējādi minētais sešu mēnešu termiņš nav ievērots.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas pirmajā teikumā noteiktajām prasībām.

Nemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 178/2025).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Jānis Neimanis